

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Geïntegreerde monitoring van Brandganzen en Grauwe Ganzen: aantallen, demografie en derogatie

Samenvatting

De komende 4 jaar waarborgt het Nederlandse onderzoeksconsortium de monitoring van alle basisgegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de doelen van het EGMP: *tellingen, ringinspanning, monitoring broedsucces, monitoring derogatie en analyse jaarlijkse overleving*. Op basis van deze monitoring evalueren we jaarlijks *de staat van instandhouding van de populaties* van de Brandgans en Grauwe Gans. De monitoring is zoveel mogelijk generiek zodat ook andere ganzensoorten kunnen worden meegenomen ten behoeve van toekomstige uitbreiding van de soortenlijst. Specifiek voor de Nederlandse situatie worden de *impact van afschot op crippling rates en de leeftijdsopbouw van geschoten vogels* onderzocht.

De verschillende onderdelen van het hier voorgestelde pakket leveren samen de bouwstenen voor een goede evaluatie van de staat van instandhouding en voor verdere modellering van het verwachte aantalsverloop en de impact van beheersmaatregelen. Monitoring van aantallen en broedsucces worden internationaal gecoördineerd. Middels jaarlijkse vang- en ringacties in diverse landen wordt ook de benodigde ringinspanning voor de monitoring van overleving gewaarborgd. Beheer en verwerking van ring- en afleesgegevens in *geese.org* maakt ook onderdeel uit van de werkzaamheden. De onderzoekers binnen het consortium ondersteunen de beleidsmakers tijdens de diverse internationale bijeenkomsten van het EGMP door de onderzoeksresultaten toe te lichten en actief bij te dragen aan de stem van de Nederlandse delegaties.

Het hier voorgestelde onderzoek spitst zich toe op twee soorten, de brandgans, waaraan de afgelopen drie jaar al veel is gewerkt, en waarvoor de contouren van het AFMP zich al aftekenen, en de grauwe gans waarvoor een groot deel van het werk nog moet beginnen. Het totale budget van het voorgestelde onderzoek bedraagt €712.714. Daarvan is €111.070 al gegund vanuit de BO-gelden van het Ministerie van LNV. Hier vragen we financiering voor het resterende deel, groot €601.644. Het voorgestelde werk betreft voor *circa* 53% werk dat specifiek is voor brandganzen, en *circa* 47% voor grauwe ganzen. Daarbij moet worden opgemerkt dat de monitoring voor beide soorten geïntegreerd wordt uitgevoerd en tevens ook faciliterend is voor ander soorten.

In onderstaande tabel worden de verschillende onderdelen samengevat per soort, in een logische volgorde van de verzameling van de benodigde basisgegevens (groen), en de eerste analyse van deze gegevens die leiden tot parameterschattingen (oranje). Overkoepelende werkzaamheden worden bovenaan in blauw weergegeven. De nummering links verwijst naar de onderdelen in het budget (pagina xx).

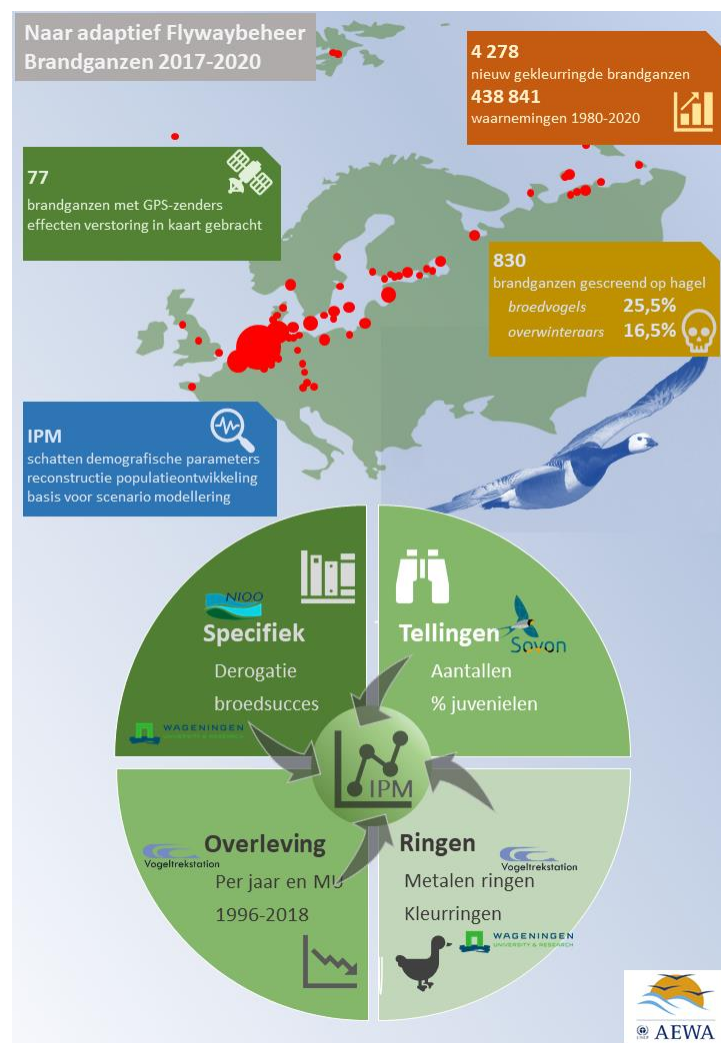
	onderdeel	schaalniveau				uitvoering	uitvoerende organisatie	
		MU1	MU2	MU3	Nederland			
	1	task forces status rapportages (inter)natio naal overleg					alle alle alle	
BRANDGANS	2	Monitoring aantallen	coördinatie	coördinatie	coördinatie	coördinatie	Actueel houden bestanden i.s.m. Data Centre EGMP Arhus	Sovon
	3	monitoring derogatie	actualisatie	actualisatie	actualisatie	actualisatie	Actueel houden derogatiecijfers (Nederland, elders), i.s.m. Data Centre EGMP Arhus (EU landen) en FBEs (in Nederland).	Sovon
	4	monitoring broedsucces	coördinatie en veldwerk	coördinatie	veldwerk	veldwerk	Monitoren broedsucces in groepen in Nederland (zomer broedvogels, najaar trekvogels), coördinatie tellingen buitenland	Sovon
	5	ring inspanning	continuering	continuering	continuering	als MU3	ringvangsten Nederland, Duitsland, Denemarken en Rusland	WEnR
	6	analyse cripling-loss	in winter onderscheid niet te maken			in zomer specifiek voor NL	Röntgen analyses steekproef ganzen per vangst	WEnR
	7	beheer geese.org					technisch beheer, ontwikkeling invoer, databeheer, foutencontrole	WEnR NIOO-KNAW
	8	Analyses broedsucces	jaarlijkse update	jaarlijkse update	jaarlijkse update			Sovon
	9	Analyses overleving	jaarlijkse update	jaarlijkse update	jaarlijkse update		update bestaande model	NIOO-KNAW
	GRAUWE GANS	2	Monitoring aantallen	coördinatie	coördinatie		coördinatie	Actueel houden van bestanden met aantalsgegevens van de zomer (juli) en winter (januari), i.s.m. Data Centre EGMP Arhus
3		monitoring derogatie	actualisatie	actualisatie		actualisatie	Actueel houden van bestanden met derogatiecijfers (Nederland, elders), i.s.m. Data Centre EGMP Arhus (EU landen) en FBEs (in Nederland). Bij voorkeur maandelijkse resolutie	Sovon
4		monitoring broedsucces	coördinatie en veldwerk	veldwerk		veldwerk	Monitoren broedsucces (percentage eerstejaars in groepen) in Nederland (zomer voor eigen broedvogels, najaar voor trekvogels), coördinatie tellingen buitenland	Sovon
5		ring- inspanning	uitbreiding	uitbreiding		als MU2	ringvangsten Nederland, Duitsland, Denemarken en Rusland	WEnR
6		analyse cripling-loss	in winter onderscheid niet te maken			in zomer specifiek voor NL	Röntgen analyses steekproef ganzen per vangst	WEnR
7		beheer geese.org					technisch beheer, ontwikkeling invoer, databeheer, foutencontrole	WEnR NIOO-KNAW
8		Analyses broedsucces	jaarlijkse update	jaarlijkse update				Sovon
9		Analyses overleving	jaarlijkse update	jaarlijkse update			update bestaande model	NIOO-KNAW

Achtergrond en doel

In AEWA-verband is momenteel voor vier ganzensoorten een zogenaamd *International Single Species Management Plan* (ISSMP) operationeel, dat tot doel heeft het regionale of nationale beleid ten aanzien van deze soorten te bundelen op het niveau van de hele flyway (trekbaan). Daarmee wordt beoogd beleidsvoornemens beter op elkaar af te stemmen en eventuele maatregelen op gecoördineerde wijze uit te voeren. Dit gebeurt onder de vlag van het *European Goose Management Platform* (EGMP), waar ook Nederland aan deelneemt. De implementatie van deze plannen is vastgelegd in een zogenaamd *Adaptive Flyway Management Plan* (AFMP). Het adaptieve karakter betekent, dat op grond van monitoringgegevens periodiek, doorgaans eens per jaar, tijdens de bijeenkomst van de *International Working Group* (IWG) van de EGMP in juni, het beleid voor het komende seizoen wordt bediscussieerd en eventueel bijgesteld, mochten de nieuw verzamelde gegevens en modelvoorspellingen daar aanleiding toe geven. Modelleren van ganzenpopulaties (IPM, Integrated Population Modelling) en hun relatie met problemen als landbouwschade en vliegveiligheidsrisico's, zogenaamde Impact Models, vormen belangrijke instrumenten om het beleid goede handen en voeten te geven. Voor de Kleine Rietgans en Taigarietgans zijn er reeds vigerende AFMP's, voor Brandgans en Grauwe Gans zijn ze in ontwikkeling en worden ze in 2021-2022 operationeel.

Vanuit Nederland is in de afgelopen jaren door een consortium van instituten (Vogeltrekstation NIOO-KNAW (VT), Animal Ecology NIOO-KNAW (AnE), Wageningen University & Research (WENR), Sovon Vogelonderzoek Nederland) gewerkt aan diverse bouwstenen om het komende AFMP voor de Brandgans vorm te geven. Daartoe behoren het verzamelen van internationale monitoringgegevens over aantallen en reproductie, het opzetten van een IPM voor de (arctische populatie van de) Brandgans (incl. overlevingsanalyses door middel van de vele ringmeldingen in www.geese.org) en onderzoek naar schade en de efficiëntie van verstoring (zie figuur 1). Dit project heeft een looptijd tot in het vroege voorjaar van 2021, terwijl het proces om tot AFMP's te komen daarna doorloopt en de behoefte aan jaarlijkse model-updates blijft om het adaptieve karakter operationeel te houden.

Het geïntegreerd populatiemodel (IPM) en de uitkomsten van het onderzoek naar schade vormen uiteindelijk de basis voor een adaptief impact model waarmee kan worden berekend wat de effecten van beheersmaatregelen op de jaarlijkse hoeveelheid schade zijn, zowel via effecten op populatieniveau als via mitigerende maatregelen die schade kunnen reduceren. Belangrijk onderdeel daarvan is de inschatting welke invloed de derogaties hebben op het populatieverloop en hoe op gecoördineerde wijze derogaties kunnen worden uitgevoerd zonder de gunstige staat van instandhouding in gevaar te brengen. De aanpak bouwt voort op ervaringen die opgedaan zijn met de Kleine Rietgans, waarbij de structuur van de Flyway-populatie van de Brandgans met trekkende en niet-trekkende sub-populaties extra complexiteit toevoegt en de soort juridisch een andere status heeft (Brandgans staan op bijlage 1 van de Vogelrichtlijn als streng beschermde soort). Vervolgens zal deze aanpak deels ook worden toegepast op de West-Europese populatie van de Grauwe Gans, waarvan de nog complexere en dynamischer populatiestructuur, gekoppeld aan minder volledige tel- en ringdata extra uitdagingen vormen.

Figuur 1. De belangrijkste resultaten van het onderzoek in 2017-2020

De hier voorgestelde onderzoeken sluiten nauw aan bij de informatiebehoefte ten aanzien van de monitoring vanuit de EGMP, die als volgt kan worden samengevat (zie voor details : <https://egmp.aewa.info/>)

Basis-monitoringgegevens:

- Inzicht in aantallen op de schaal van de hele flyway (doorgaans januari-telling) en voor de afzonderlijke management units (door middel van een telling in de zomer)
- Inzicht in het aantal aan de populatie onttrokken ganzen, door jacht en derogaties (in Nederland alleen laatste van toepassing)
- Inzicht in de "crippling rates" (aantal ganzen dat door schothagel is belast)
- Inzicht in het broedsucces (percentage eerstejaars) per management unit

Uitgevoerde werkzaamheden 2017-2020

In de periode 2017-2020 is door WEnR, Sovon, Vogeltrekstation NIOO-KNAW en AnE NIOO-KNAW gewerkt aan het beschikbaar maken van tel- en ringgegevens van de drie sub-populaties van de Brandgans, en zijn op basis van deze data parameters geschat voor de jaarlijkse overleving en reproductie. Deze parameters zijn gebruikt als ingangswaarden voor een geïntegreerd populatiemodel (IPM) waarmee het aantalsverloop van de populatie is gereconstrueerd en kan worden voorspeld (zie bijlage 3 in

https://egmp.aewa.info/sites/default/files/meeting_files/documents/AEWA_EGM_IWG_5_18_AFMP_BG.pdf).

De werkzaamheden m.b.t. de monitoring van aantallen, broedsucces en demografie die relevant zijn voor dit voorstel worden hieronder puntsgewijs samengevat per organisatie:

Vogeltrekstation NIOO-KNAW

- Up to date maken, foutanalyse en herstel van dataset Brandgans in de geese.org database t.b.v. analyses
- Aanpassingen geese.org database structuur en geese.org invoerapplicatie
- Ruivangsten van Brandgans in Nederland en Tobseda, Rusland om extra vogels te kleurringen.
- Invoer en beheer van 4.278 nieuw gekleurde Brandgans in Nederland, Duitsland en Rusland.
- Toevoegen van in Oslofjord gekleurde Brandgans aan de dataset (waarmee alle kleurringprojecten van Brandgans zijn ondergebracht bij geese.org en de hele flyway wordt afgedekt)
- Integratie van dataset gekleurde Brandgans met dataset metaal-geringde Brandgans gekocht van EURING
- Voorbereiden dataset Grauwe Gans uit geese.org database t.b.v. eerste analyses door Franse consortiumpartner, bijdrage door Lisenka de Vries aan publicatie over deze analyses (Bacon et al. 2019, Wildlife Biology)
- Bouwen en uitvoeren van EURING-export vanuit geese.org database t.b.v. Europese ringcentrales die terugkoppeling verlangen van ganzen die in hun werkgebied zijn waargenomen of geringd
- Levering van gegevens voor vaststellen van begrenzing van drie Management Units (MU) t.b.v. Brandgans Flyway management plan
- Uitvoering Burnham joint live recapture/dead recovery model (1996-2018) op basis van 438.841 waarnemingen van gekleurde Brandgans voor het schatten van de jaarlijkse overleving per MU.
- MP en deelname aan IWG5 in juni 2020 als nationale expert

Sovon

- Coördinatie internationale wintertellingen i.s.m. Data centre EGMP en Wetlands International
- Opzetten monitoring zomerpopulaties i.s.m. Data centre EGMP en Wetlands International
- Verzamelen leeftijdstellingen (jongenpercentages) tijdens zomer en wintertellingen, instructies voor ganzen tellers buiten Nederland om deze gegevens te verzamelen. Beperkt aantal professionele tellingen in Nederland in zomer (Deltagebied, Rivierengebied) en winter (Friesland).
- Samenstellen overzicht derogatiecijfers Brandgans op basis van derogatierapportage EU en nationale cijfers, i.s.m. Data centre EGMP
- Beschikbaar maken oude en nieuwe monitoringgegevens (aantallen, broedsucces, derogaties) voor WENR t.b.v. parametrisatie IPM arctische brandganspopulatie. Regelmatig overleg tussen Sovon en WUR over wijze waarop de gegevens in het IPM worden toegepast
- Opstellen statusrapport Brandgans t.b.v. IWG5 juni 2020

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

- Inhoudelijke bijdragen statusrapporten Grauwe Gans, Kleine Rietgans, Taigarietgans (alle jaren, Grauwe Gans t.b.v. IWG5 juni 2020)
- Diverse discussie-bijdragen Data centre EGMP (management units, monitoringbehoefte, interpretatie monitoringgegevens)
- Inhoudelijke bijdrage management units Grauwe Gans (Bacon et al. 2019, Wildlife Biology)
- Advisering WAG in Nederland

WEnR

- Technisch beheer geese.org (onderhoud server, applicaties)
- Verhoging van de ringinspanning door extra kanonnetvangsten in Nederland en Duitsland en expedities naar Kolguev, Rusland, hetgeen heeft geleid tot 4.278 nieuw gekleurde Brandganzen.
- Onderzoek naar de leeftijd van geschoten Brandganzen: in een steekproef van 117 geschoten vogels was ruim 70% adult, maar met grote variatie tussen lokaties.
- Gedurende het brandgansproject is voor 830 Brandganzen bepaald of ze hagelresten bij zich dragen. Uit deze steekproef is gebleken dat gemiddeld 15,9 procent van de Brandganzen hagel bij zich droeg. Dit kan leiden tot additieve sterfte, en is dus van belang bij de bepalingen van de overleving. In Nederland was dit gemiddeld 25,5% voor de broedvogels en 16,5% voor de winterpopulatie. Dat was een hoger percentage dan verwacht en geeft aan dat vanuit ethische overwegingen maatregelen nodig zijn om dit percentage omlaag te brengen.

Het project is onderdeel van de Nederlandse bijdrage aan het Europees Ganzenplatform van AEWA. Nederland kan via die weg invloed uitoefenen op internationale beleidsvoornemens. In de periode 2021-2024 wordt hieraan opnieuw een bijdrage geleverd door het consortium van Nederlandse onderzoekers, zoals hieronder uiteengezet. Dit betreft continuering van de monitoring van tel- en ringgegevens. Voorzien wordt in nieuwe monitoring van tel- en ringgegevens en continuering van het onderzoek naar crippling rates en leeftijdsbepaling.

Vervolgonderzoek 2021-2024

De financiering van het Nederlandse onderzoeksconsortium kwam in 2017-2020 van twee bronnen: Het Ministerie van LNV financierde de onderdelen die zijn uitgevoerd door WEnR, de onderdelen van Sovon, VT NIOO-KNAW en AnE NIOO-KNAW zijn door BIJ12 / Provincies gefinancierd (pervoerder provincie Fryslân). De financiering voor de verschillende onderdelen loopt af in en in november 2020 (VT NIOO-KNAW), april 2021 (Sovon) en in december 2021 (WEnR, AnE NIOO-KNAW). Het Ministerie van LNV heeft reeds aangegeven de bijdrage aan het vervolgonderzoek van WEnR te financieren voor de periode 2021-2024. Deze aanvraag behelst de onderdelen van de andere partijen, alsmede een kleiner onderdeel van WEnR dat buiten de scope van de financiering door LNV viel. Uitgangspunt is de informatiebehoefte van EGMP zoals die in de inleiding is geformuleerd. Daaraan wordt, in samenspraak met de WAG, een invulling gegeven die zo veel mogelijk ook het ganzenbeheer in Nederland ondersteunt.

Onderdeel WEnR

Het WEnR onderzoek wordt grotendeels gesubsidieerd door LNV in BO en staat ten dienste van implementatie en uitvoering van het AFMP brandgans door het EGMP. Het werk sluit direct aan bij de planning van AFMP voor de eerste cyclus van adaptief beheer. Naast verdere ontwikkeling van de eerste versie populatiemodellen voor de drie management units binnen de trekbaan, vormt een deel van het ringwerk, de bepaling van crippling rates en uitvoering van vleugelanalyses, onderdeel van dit voorstel, vanwege het onmisbare karakter ervan voor de toepassing van de populatiemodellen in het AFMP. Voor dit laatste onderdeel is echter aanvullende financiering nodig, ondergebracht in het onderhavige voorstel.

Ringinspanning brandgans en grauwe gans

Voor het schatten van de overleving zijn ringterugmeldingen van ganzen noodzakelijk. De verhoging van de ringinspanning tijdens het lopende brandgansproject heeft geleid tot 4,278 nieuw gekleurde brandganzen. Voor betrouwbare overlevingsschattingen in de IPMs is het van fundamenteel belang dat deze ringinspanning wordt voortgezet. In de huidige begroting is hier nauwelijks ruimte voor. Om toch aan de benodigde ringinspanning te voldoen is aanvullende financiering vanuit de provincies noodzakelijk. Verwerking van de ringgegevens geschiedt vervolgens via lopende routines www.geese.org, het invoersysteem voor het melden van

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

kleurringen en halsbanden bij ganzen en zwanen, oorspronkelijk opgezet vanuit het landelijke Beleidskader Faunabeheer om de uitwisseling van aflezingen en ringgegevens van geringde ganzen en zwanen te faciliteren. WEnR continueert het technisch beheer van geese.org gedurende 2021-2024. Met het oog op de verbreding naar Grauwe ganzen, waar terugmeldingen informatie opleveren over het ruimtelijk gedrag van de vogels die noodzakelijk is voor de impact modellering, stellen we voor om de ringinspanning ook op deze soort te richten. In Nederland werden tot enkele jaren grote aantallen Grauwe Ganzen geringd, maar dit is in de afgelopen jaren door personele wisselingen gestopt.

Crippling rates brandgans en grauwe gans

Vogels kunnen getroffen worden door hagelkorrels zonder direct te sterven, de zogenaamde crippling. Het risico daarop is vooral hoog als de schietafstand te groot is (bijv. > 25 m) of als jagers onervaren zijn. Onderzoek naar de proportie van ganzen dat rondvliegt met een dergelijke verwonding (crippling rates) is een integraal onderdeel van het AFMP en sterk gerelateerd aan het 'wise-use' beginsel dat jachtorganisaties en AEWA onderschrijven. Het kent bovendien een sterke ethische component, en is dus belangrijk voor een breder maatschappelijk draagvlak voor de gekozen beheersscenarios. Ook kan met gegevens over crippling rates jaarlijks afschot worden geschat (op basis van de bestaande relatie tussen crippling rates en totale afschot).

Eerder onderzoek liet zien dat crippling rates bij brandganzen in Europa hoog kunnen zijn, zeker voor een soort die niet op Annex II van de Vogelrichtlijn staat en alleen met een speciale derogatie (bijv. bij schade aan gewassen) bejaagd mag worden. Gedurende het brandgansproject hebben wij voor 830 brandganzen kunnen bepalen of ze hagelresten bij zich dragen (zie boven). Omdat crippling rate onderzoek een belangrijke component is van de IPM cyclus van het EGMP, en de LNV financiering ook hiervoor sterk gereduceerd wordt, zal aanvullende financiering via de provincies nodig zijn.

Hiermee wordt het verloop in crippling rates bij Brandganzen gemonitord en kunnen op basis van de resultaten zowel in internationaal verband (EGMP) als op nationale schaal (Nederlandse Jagersvereniging) maatregelen worden ondernomen om de crippling rates omlaag te brengen. Voor Grauwe Gans is op dit moment niets bekend over crippling rates. Door in Nederland gevangen vogels in het broedseizoen te onderzoeken krijgen we in ons land inzicht in crippling rates door afschot in Nederland. Voor eventuele maatregelen geldt dan de synergie met de gegevens die reeds bij Brandganzen zijn verzameld.

Leeftijdsbepaling geschoten ganzen

Een belangrijke parameter in de populatie modellen is de relatieve kwetsbaarheid van vogels uit de verschillende leeftijdsklassen voor afschot. In Nederland bestaat een afschotregistratie door FBEs in het Fauna Registratie Systeem. De afgelopen jaren zijn vleugels verzameld van geschoten brandganzen om aan de hand van ruipatronen de leeftijd van geschoten vogels te bepalen. Voor de steekproef van 117 geschoten vogels was ruim 70% adult, maar met grote variatie tussen steekproeven. We streven ernaar dit ook voor grauwe ganzen te gaan doen. Een belangrijk deel van de Grauwe Ganzen in Nederland wordt geschoten in de nazomer en in het najaar, en kennis over de leeftijdsverhouding van de geschoten dieren is essentieel om in te kunnen schatten welke effecten op de populatie te verwachten zijn.

Tijdspad van ringwerk, bepaling crippling rates en vleugelanalyses is doorlopend gedurende de 4 jaar van het project. Een klein deel van de personele inzet door WENR ten behoeve ringwerk, bepaling leeftijd geschoten vogels t.b.v. het populatiemodel (vleugelanalyses) en crippling rates (röntgenscans) kan gedekt worden in onderhavige voorstel. Door het kleinere budget t.o.v. het voorgaande Brandgans project, is aanvullende financiering noodzakelijk voor een deel van de personele kosten en voor materiaal- en reiskosten. Deze worden ingebracht in het onderhavige projectvoorstel.

Onderdeel VT NIOO-KNAW en AnE NIOO-KNAW

Ten behoeve van de 3-jarige cyclus van monitoring en assessment worden de volgende werkzaamheden gecontinueerd:

1. Voortzetting van het databeheer in geese.org om de onderzoeksvragen van alle partijen in het consortium te kunnen bedienen zoals uitgevoerd in 2017-2020 (technische aspecten omtrent geese.org worden door WEnR verzorgd, zie boven), voor brandgans, grauwe gans en andere ganzensoorten.

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

2. Regelmatige update overlevingsparameters brandgans t.b.v modellering op basis van ontwikkelde overlevingsmodellen, nieuwe overlevingsanalyses grauwe gans

Deze taken worden vormgegeven door een databeheerder / analist aangesteld bij VT NIOO-KNAW

Onderdeel Sovon

Het zwaartepunt van de werkzaamheden van Sovon ligt bij het coördineren en beschikbaar maken van monitoringgegevens omtrent aantallen, broedsucces en derogaties. Sovon voert dit werk uit in nauwe samenwerking met het Data centre van EGMP, zodat Nederland op die manier ook bijdraagt aan de *core werkzaamheden* in EGMP-verband. Het gaat concreet vooral om:

-Overzicht aantallen Brandganzen in de winter en coördinatie/opzetten van zomertellingen in de afzonderlijke management units (gepland 2021-2020) en beschikbaar maken van deze gegevens voor WEnR t.b.v. de IPMs. (voor Grauwe Gans zullen de gegevens door het Data Centre worden verwerkt).

-Verzamelen gegevens broedsucces in het najaar (Noord-Nederland, Noord-Duitsland) en in de zomer coördinatie gegevensverzameling in Oostzeegebied (i.s.m Data centre EGMP), in combinatie met bovengenoemde zomertellingen, voor Brandgans en Grauwe Gans

-Overzicht derogaties en afschot, i.s.m. Data centre EGMP, beschikbaar maken van deze gegevens voor Vogeltrekstation t.b.v. overlevingsanalyses en WEnR t.b.v. IPMs, voor Brandgans en Grauwe Gans.

-Opstellen jaarlijkse statusrapport voor de Brandgans en bijdragen statusrapporten Kleine Rietgans, Taigarietgans, Grauwe Gans)

-Deelname WAG en participatie in Task Forces EGMP (online en tijdens IWG in juni) (in de veronderstelling dat bijdrage IWG in juni extern wordt gefinancierd door het Ministerie van LNV). Deze task forces hebben betrekking op Kleine Rietgans, Brandgans en Grauwe Gans.

Budget exclusief BTW

Totaal (groen), en per organisatie (blauw). In rood het reeds gegunde BO deel. De kolom rechts geeft de verdeling van het budget over de twee soorten brandgans (BG) en grauwe gans (GG) weer.

Onderdeel	2021	2022	2023	2024	Totaal	BG	GG
1. overleg, task forces, statusrapporten	€30.098	€32.240	€32.600	€32.960	€127.898	0,50	0,50
2. monitoring aantallen	€2.165	€2.747	€2.800	€2.853	€10.565	0,50	0,50
3. monitoring derogatie	€2.165	€2.747	€2.800	€2.853	€10.565	0,50	0,50
4. monitoring broedsucces	€8.645	€9.323	€9.504	€9.685	€37.157	0,50	0,50
5. ringinspanning	€50.000	€50.000	€50.000	€50.000	€200.000	0,50	0,50
6. cripple loss en vleugelonderzoek	€10.000	€10.000	€10.000	€10.000	€40.000	0,50	0,50
7. databeheer geese.org	€22.403	€22.527	€22.653	€22.779	€90.362	0,50	0,50
8. analyse broedsucces	€2.842	€5.768	€5.880	€5.992	€20.482	0,50	0,50
9. analyse overleving	€15.913	€16.072	€16.233	€16.395	€64.614	0,73	0,27
Totaal	€144.232	€151.424	€152.470	€153.518	€601.644	0,53	0,47
Sovon	2021	2022	2023	2024	Totaal	BG	GG
Algemene projectleiding en (internationaal) overleg	€812	€2.472	€2.520	€2.568	€8.372	0,50	0,50
monitoring aantallen	€2.165	€2.747	€2.800	€2.853	€10.565	0,50	0,50
monitoring derogatie	€2.165	€2.747	€2.800	€2.853	€10.565	0,50	0,50
monitoring broedsucces	€2.165	€2.747	€2.800	€2.853	€10.565	0,50	0,50
Statusrapportages	€3.248	€6.592	€6.720	€6.848	€23.408	0,50	0,50
Databeheer	€2.842	€5.768	€5.880	€5.992	€20.482	0,50	0,50
Veldwerk broedsucces	€5.280	€5.376	€5.504	€5.632	€21.792	0,50	0,50
Deelname WAG	€2.030	€2.060	€2.100	€2.140	€8.330	0,50	0,50
Deelname Task Forces (3 soorten)	€7.308	€7.416	€7.560	€7.704	€29.988	0,50	0,50
Reis- en verblijfkosten overleg (WAG, Modelling consortium)	€2.700	€2.700	€2.700	€2.700	€10.800	0,50	0,50
Reiskosten veldwerk broedsucces	€1.200	€1.200	€1.200	€1.200	€4.800	0,50	0,50
Subtotaal	€31.916	€41.824	€42.584	€43.344	€159.668	0,50	0,50
Vogeltrekstation + AnE	2021	2022	2023	2024	Totaal	BG	GG
begeleiding	€3.510	€3.545	€3.581	€3.616	€14.252	0,50	0,50
1. data management	€12.403	€12.527	€12.653	€12.779	€50.362	0,50	0,50
2. update overlevingsparameters	€12.403	€12.527	€12.653	€12.779	€50.362	0,80	0,20
reiskosten en materieel	€8.000	€5.000	€5.000	€5.000	€23.000	0,50	0,50
Subtotaal	€36.316	€33.600	€33.886	€34.174	€137.976	0,61	0,39
Wageningen Environmental Research	2021	2022	2023	2024	Totaal	BG	GG
ondersteuning geese.org	€10.000	€10.000	€10.000	€10.000	€40.000	0,50	0,50
vangen en ringen	€45.000	€45.000	€45.000	€45.000	€180.000	0,50	0,50
materiaal	€5.000	€5.000	€5.000	€5.000	€20.000	0,50	0,50
reiskosten	€6.000	€6.000	€6.000	€6.000	€24.000	0,50	0,50
onderzoek afschot	€10.000	€10.000	€10.000	€10.000	€40.000	0,50	0,50
Subtotaal	€76.000	€76.000	€76.000	€76.000	€304.000	0,50	0,50
Wageningen Environmental Research - deel BO	2021	2022	2023	2024	Totaal	BG	GG
Ringwerk, crippling rates, vleugelanalyses	€25.000	€25.000	€25.000	€20.750	€95.750	1,00	0,00
Reis en communicatie	€4.000	€4.000	€4.000	€3.320	€15.320	1,00	0,00
Subtotaal	€29.000	€29.000	€29.000	€24.070	€111.070	1,00	0,00